

На основу члана 108. став 1, члана 119. став 1. тачка 1) и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018-други закони, 10/2019, 6/20 и 129/2021), и члана 55. став 1. тачка 1. Статута основне „Свети Сава“ у Читлуку број 57/22, Школски одбор је на седници одржаној дана 31.01.2023. године донео:

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

I Уводне одредбе

Члан 1

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са Упутством за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика ("Сл. гласник РС", бр. 67/22- даље: Упутство) и овим правилником.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Основне школе „Свети Сава“ у Читлуку (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Правилник је донет на основу анализе потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе, који се односе на просторне, техничке, временске и друге организационе услове, као што су: приступ и сигурност објекта Школе, сигурност простора око Школе, стање у унутрашњем простору Школе, као и специфичне услове и околности које су карактеристичне за Школу и њену околину, прописаних Упутством.

У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност деце и ученика учествује и Савет родитеља школе, а прибавља се и мишљење Ученичког парламента.

Члан 2

Школа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) у реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности деце и ученика.

Члан 3

Овим правилником, обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- на путу између куће и Школе;
- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Члан 4

Заштита и безбедност ученика остварује се кроз:

- 1) заштиту и безбедност од поступака других лица
- 2) заштиту и безбедност од болести и повреда (хигијенско-здравствену заштиту и безбедност)
- 3) заштиту и безбедност од пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.

Члан 5

У циљу заштите и безбедности ученика Школа предузима следеће мере:

1. сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
2. дежурство наставника и помоћно-техничког особља;
3. обезбеђивање заштите од пожара, поплава, удара грома, других елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних ситуација и околности које могу угрозити безбедност ученика Школе;
4. планирање превентивних и интервентних програма са циљем промене понашања код ученика;
5. осигурање ученика
6. друге мере у циљу заштите безбедности ученика, утврђене Законом и општим актима Школе.

Члан 6

Одељенски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 7

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступник (даље: родитељ) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Школа је у обавези да о свим мерама заштите и безбедности које предузима, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене.

Члан 8

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 9

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 10

Директор Школе утврђује распоред дежурстава запослених.

Посебна обавеза директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање два пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 11

Школа у циљу превенције предузима мере заштите од пожара, сарађује са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, израђује правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација; правила за сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи; правила за сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу установи и утврђује правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност деце и ученика.

Члан 12

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

Члан 13

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима старатељства, органима града Крушевца и месних заједница, као и другим субјектима са којима је таква сарадња потребна.

Сарадња са Министарством надлежним за образовање

Члан 14

У сарадњи са Министарством надлежним за послове образовања Школа се стара да сви облици образовно-васпитног рада теку без застоја и проблема, да свеукупни односи учесника наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

Сарадња са Министарством надлежним за саобраћај

Члан 15

Уз помоћ надлежних служби Министарства саобраћаја, Школа се стара да саобраћајна сигнализација у околини Школе буде постављена на начин на који ће се обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова

Члан 16

Овај вид сарадње одвија се првенствено кроз обилазак Школе и околине од стране патроле ПУ Крушевац, ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавања настанка потенцијалних проблема.

У време ваннаставних активности везаних за Школу (екскурзије, излети, настава у природи и сл.) Школа је у обавези да благовремено односно 48 часова пре почетка путовања, пријави свако путовање ученика Полицијској управи у Крушевцу, како би радници обавили преглед ангажованих аутобуса, у складу са Правилником о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзија у основној школи.

Манифестације у организацији Школе које представљају потенцијални ризик по безбедност ученика најављују се Полицијској управи Крушевац.

Сарадња са Центром за социјални рад

Члан 17

Педагог и психолог Школе, у сарадњи са одељењским старешином остварују увид у породичне и социјалне прилике ученика.

Кад се уоче промене у понашању и учењу ученика и у случају констатације да не постоји довољна брига и надзор у породици, Школа је дужна да се обрати Центру за социјални рад, у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученику.

Сарадња са родитељима ученика

Члан 18

Одељењски старешина дужан је да води уредну евиденцију о ученицима која садржи: адресу, кућни број телефона и број мобилног телефона родитеља.

Уколико родитељи благовремено не обавесте Школу о разлогу изостанка ученика, одељењски старешина дужан је да успостави контакт са родитељима.

Одељењски старешина у сарадњи са педагогом и психологом Школе дужан је да обавести родитеље ученика о променама које су уочене у понашању ученика, а које указују на могућност угрожавања здравља и безбедности ученика.

II ЗАШТИТА БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА У ЗГРАДИ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ

1. Заштита и безбедност од поступака других лица

Члан 19

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата:

- заштиту и безбедност живота и тела;
- заштиту и безбедност од дискриминације;
- заштиту и безбедност од насиља, злостављања и занемаривања;
- заштиту и безбедност од понашања које вређа углед, част или достојанство;
- заштиту и безбедност од страначког организовања и деловања.

Члан 20

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба Закона о основама система образовања и васпитања, Правилника о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Правила понашања у Школи, Правилника о дисциплинској одговорности ученика, Правилника о дисциплинској одговорности запослених, те активности стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања као и одредбе овог правилника.

Члан 21

Пре почетка наставе, домар проверава стање школских просторија, о томе обавештава директора и предузима друге неопходне мере.

Члан 22

Када се у Школи не изводи настава нити друге активности, сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање улаза на почетку и закључавање улаза на крају радног времена задужен је дежурни помоћни радник- чистачица.

Главни улаз у школско двориште отворен је за пешаке, возила запослених и возила јавних служби, док је трећим лицима забрањен улазак аутомобилима у школско двориште.

Капија на ђачком улазу отворена је само за пешаке. Помоћна капија иза школе је стално затворена и отвара се само у случају извођења већих грађевинских радова у школском дворишту.

Члан 23

Дежурство у Школи изводе: главни дежурни наставник, дежурни наставници и помоћно особље.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава се 15 минута после завршетка наставе.

Члан 24

У обе смене (преподневној и поподневној) дежурају наставници, по следећем распореду:

- један наставник координира рад дежурних наставника (главни дежурни),
- најмање један наставник дежура у дворишту Школе,
- најмање један наставник дежура у ходнику у приземљу,
- најмање један наставник дежура у ходнику на спрату.

Број и распоред дежурних наставника одређује се Годишњим планом рада школе, за сваку школску годину.

Члан 25

Главни дежурни наставник обавезан је да на дежурство дође 30 минута пре почетка наставе и води рачуна о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника у Школу, обавештава директора Школе или стручну службу, како би се предузеле мере за обезбеђивање замене. Главни дежурни наставник координира рад осталих дежурних наставника, решава евентуалне конфликте међу ученицима и брине о њиховој општој безбедности у Школи. Све промене уписује у књигу дежурства и о томе обавештава директора Школе.

Члан 26

Дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном, обављају дежурство у делу Школе предвиђеном распоредом дежурства, о свим уоченим променама обавештавају главног дежурног, извршавају његове налоге и омогућавају безбедан улазак и излазак ученика из Школе.

Члан 27

Директор је одговоран за израду распореда дежурства и контролу његовог извршавања.

Члан 28

Наставници су дужни да на време одлазе на часове.

Забрањено је удаљавање ученика са наставе.
Обавезно је вођење евиденције о одсутним ученицима.

Члан 29

Сви наставници на крају свог часа напуштају учионицу/кабинет, тек пошто из ње(га) испрате све ученике.

Наставник који организује допунски, додатни час или неке друге активности дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Члан 30

Ако часове физичког васпитања у физкултурној сали или школском дворишту изводи више одељења истовремено, потребно је да наставници предузму све неопходне мере како би се спречило поврђивање ученика.

Члан 31

Помоћно-техничко особље помаже у раду дежурним наставницима, дежура на свом радном месту и не удаљава се са њега без дозволе директора или дежурног наставника. У сарадњи са дежурним наставницима проверава разлоге доласка страних лица у Школу и прати њихово кретање у школској згради.

Члан 32

Помоћно-техничко особље дужно је да се стара о томе да за време трајања часа улазна врата Школе буду под сталним надзором, да дозволи улазак лица чији је долазак у Школу најављен, а осталим лицима тек по одобрењу директора.

Члан 33

Родитељима ученика није дозвољен улазак у учионице и кабинете Школе за време наставе.
Дежурни наставник или помоћни радник дужан је да позове ученика или наставника кога родитељ из оправданих разлога тражи.

Осигурање ученика

Члан 34

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу колективног осигурања ученика од последица несрећног случаја (незгоде), које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

Школа је такође у обавези да, уколико постоји заинтересованост родитеља, буде посредник између њих и осигуравајуће организације, како би родитељ уплатом премије осигурања омогућио свом детету покривеност од ризика у свакодневном животу (у Школи, код куће, на путу, екскурзији, летовању и сл.).

Члан 35

Савет родитеља Школе разматра понуде о осигурању које су стигле у Школу и предлаже Школском одбору избор осигуравајуће компаније са којом ће Школа закључити полису.

Школа ће на Савету родитеља упознати родитеље са понудама о осигурању које су стигле у Школу и посредоваће између њих и осигуравајуће компаније за коју се они одреде.

2. Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 36

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда, Школа:

- 1) води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- 2) води бригу о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа донетих по прописима у области здравства;
- 4) према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 5) према својим могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 6) обезбеђује надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- 7) предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његове родитеље;
- 8) родитеље ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји.
- 9) одржава дисциплину у установи – згради и њеном дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;
- 10) брине да буде истакнуто место за прву помоћ у установи (где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефони хитне помоћи и надлежног дома здравља – да буду видно обележени) као и начин поступања у ситуацији када је потребно ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду ученика (ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и другог законског заступника и по потреби надлежну инспекцију и др.);
- 11) предузима поступање ради заштите од физичких повреда (обезбеђује да подови нису клизави или се ставља одговарајућа ознака; обезбеђује се набавка школског намештаја без оштрих ивица, у складу са могућностима и др.);

Члан 37

Чишћење и прање школских просторија врши се свакодневно, по утврђеном распореду.

Набавка средстава за одржавање хигијене и прописане опреме је обавеза Школе.

Редовно одржавање хигијене школских просторија, као и школског дворишта је задатак помоћно-техничког особља. Ученици као и запослени у Школи дужни да воде рачуна о уредности школских просторија.

Члан 38

Школа је у обавези да у сарадњи са Јавним комуналним предузећем обезбеди довољан број контејнера у школском дворишту, као и редовно изношење смећа.

Члан 39

Помоћно-техничко особље је задужено за уклањање леда и снега на прилазима Школи.

Члан 40

Школа је у обавези да, у сарадњи са Заводом за јавно здравље, редовно контролише хемијску и бактериолошку исправност воде за пиће у школским објектима и школском дворишту.

Члан 41

Школа је у обавези да редовно и правовремено обавља дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију свих просторија у сарадњи са Ветеринарском станицом и Заводом за заштиту здравља.

Члан 42

Чистачица задужена за послуживање ужине ученицима дужна је да редовно обавља санитарне прегледе.

Члан 43

Ученици су дужни да обављају редовне систематске прегледе, а родитељи су у обавези да поступи по саветима лекара.

Сви запослени у Школи су дужни да редовно обављају здравствене прегледе.

Члан 44

У оквиру редовне наставе и ваннаставних активности, а путем радионица, трибина и округлих столова, Школа у сарадњи са различитим институцијама организује едукације ученика у области здравствене заштите.

Члан 45

Школа је дужна да обавести надлежне здравствене установе уколико се у Школи појаве симптоми заразних болести, како би се благовремено предузеле одговарајуће мере.

Члан 46

Ученика чије здравствено стање, према налазу надлежног лекара, представља опасност за остале ученике и запослена лица, родитељи не смеју слати на наставу нити на друге активности у организацији Школе.

Члан 47

Школа је дужна да обезбеди постојање прописаног броја комплета за прву помоћ у Школи и да обезбеди његову доступност свим запосленим у Школи у обе смене.

У случају повређивања ученика, Школа (дежурни наставник или разредни старешина) је дужна да обезбеди стручну лекарску помоћ ученику уколико је она неопходна и да о повреди ученика одмах обавести родитеље.

3. Заштита од поплава, пожара удара грома и других опасних појава и елементарних непогода

Члан 48

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од пожара, Школа је обавезна да се придржава Закона о заштити од пожара, пратећих прописа и свог општег акта о тој материји.

У циљу заштите деце и запослених, у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност Школе довољним бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковање њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених у сарадњи са Управом противпожарне полиције Крушевац.

Члан 49

Сви запослени у Школи су дужни да се упознају са одредбама Правила заштите од пожара и у обавези су да их примењују.

Члан 50

Школа врши редовну контролу електричне и громобранске инсталације у складу са посебним Законом, ангажовањем овлашћених организација и поседује одговарајућу лиценцу. Евентуални недостаци се отклањају у најкраћем могућем року.

Поред спровођења мера из ст. 1. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Члан 51

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливања фекалија, домар проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Домар Школе је одговоран за то да сва водоводна инсталација функционише нормално, па је у том циљу обавезан да у најкраће могућем року отклања мање кварове на водоводним инсталацијама. За санирање већих кварова ће се постарати у сарадњи са директором да се ангажује одговарајућа служба.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара или директора о уоченим променама на водоводним и/или канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 52

Домар Школе је одговоран и за исправност електричних инсталација, нарочито за заштићеност и исправност електричних утичница.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара или директора о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 53

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе, морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље ученика.

Члан 54

У случају дојаве о постављеним експлозивним направама у школи, лице које прво прими обавештење о претњи или упозорењу о постављеној експлозивној направи одмах о томе обавештава директора, лице за безбедност и заштиту од пожара, главног дежурног наставника или секретара школе о примљеној поруци.

Члан 55

Лица из претходног члана обавештавају Полицијску управу Крушевац, Школску управу Крушевац и Сектор за ванредне ситуације града Крушевца о примљеној претњи или упозорењу о постављању експлозивне направе у просторијама школе.

Члан 56

Директор или остала наведена лица у случају да директор није присутан наређују евакуацију објекта.

Члан 57

Наставнике и ученике који су на часовима усмено обавештавају помоћни радници о потреби да се објекат напусти и они излазе из објекта следећим распоредом:

- Прво се обавештава и евакуише спрат, а након тога приземље и физкултурна сала.

Ученици и наставници напуштају спрат и излазе следећим путевима: кабинети биологије, историје, географије, енглеског језика, физике и хемије, ликовне и музичке културе излазе на ђачки улаз.

Ученици и наставници напуштају приземље и излазе следећим путевима: кабинети - математика 1, математика 2, српски 1, српски 2, дигитална учионица, продужени боравак, зборница и канцеларије излазе на главни улаз.

- Ученици и наставници напуштају физкултурну салу и кабинете технике и технологије и излазе на помоћни улаз поред кабинета технике и технологије.

Члан 58

Зборно место евакуације је спортски терен у школском дворишту. Од зборног места ученици одлазе својим кућама кроз алтернативне пролазе који су на безбедној удаљености од школе.

Члан 59

Поступак евакуације у подручним одељењима у Глободеру и Мачковцу је такав да када наставник добије информацију од директора школе о постављеној експлозивној направи, обавештава друге наставнике и ученике о евакуацији.

Наставници евакуишу ученике где првенство у напуштању објекта имају предшколци, затим ученици првог разреда, па остали до четвртог разреда, односно старијих разреда.

Члан 60

Евакуација се у подручним одељењима изводи кроз главни улаз до зборног места.

Зборно место у Глободеру у центру код Месне канцеларије.

Зборно место у Мачковцу је у центру код Месне канцеларије.

Након евакуације ученици одлазе кућама или родитељи долазе по њих.

Члан 61

Током евакуације:

- Наставници морају спречити панику међу ученицима;
- Евакуацију треба обавити безбедно, брзим ходом без трчања;
- Наставници морају утврдити да ли су сва деца напустила зграду школе;
- Треба спречити евакуацију скакањем кроз прозор или са спрата у приземље, спуштањем низ олукe или клизањем низ ограду на степенишу;
- Наставници су дужни пружити помоћ болесним ученицима, ученицима са посебним потребама и сметњама у развоју;
- Након евакуације наставници морају спречити повратак ученика у зграду школе;

Члан 62

У случају појаве пса луталица или власничких паса у школском дворишту који могу угрозити безбедност ученика и запослених, лице које прво уочи псе, без одлагања, обавештава директора школе који организује обавештавање ЗОО хигијенске службе Јавног комуналног предузећа Крушевац.

Члан 63

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 48. до 61. овог Правилника.

4. Остале мере у циљу заштите безбедности ученика

Члан 64

Школа поседује алармни систем, као и систем видео надзора који који доприносе безбедности ученика у Школи и школском дворишту.

III ЗАШТИТА БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 65

Директор и запослени прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени дужан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора или помоћника директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт са надлежним органима.

Члан 66

Школа пред надлежним органима покрене иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације), организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље.

Члан 67

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, а у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до школе и обратно, директор и запослени из реда наставног особља:

- 1) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика информишу његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља и предузима друге мере.

Представници полицијске управе, у сарадњи са Школом, повремено организују предавања ученицима везана за понашање у саобраћају.

IV ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ЗГРАДЕ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

Члан 68

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту. Посебно треба водити рачуна о томе да се у циљу заштите и безбедности превоз ученика, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија и наставе у природи

Члан 69

Екскурзија и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са Правилником о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзија у основној школи, школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 70

Приликом одређивања услова за избор понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика;

Смештај ученика на екскурзији и извођење настави у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на наставу у природи и вишедневне екскурзије Школа обавезно упућује ученике на лекарски преглед.

V ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПОНАШАЊА КОЈЕ ВРЕЂА ЧАСТ, УГЛЕД И ДОСТОЈАНСТВО И СТРАНАЧКОГ ОРГАНИЗОВАЊА И ДЕЛОВАЊА

Члан 71

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или

прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 72

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Члан 73

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту ученика од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања у Школи односи се на сваког-ученике, запослене, родитеље и трећа лица.

Под насиљем се подразумева сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика.

Заштита ученика од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу ученицима, насиља од стране одрасле особе запослене у Школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у Школи.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог приметне знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 74

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Члан 75

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којим се вређа углед, част или достојанство у установи, прописује министар.

Члан 76

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Мере превенције

Члан 77

Ради спречавања свих врста насиља над децом Школа је дужна да примењује мере чији су циљеви:

- стварање и неговање климе сарадње, прихватања, толеранције и уважавања;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- развијање знања, вештина и ставова потребних за конструктивно реаговање на насиље
- обезбеђивање заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Члан 78

У области превенције насиља, злостављања и занемаривања и дискриминације Школа има следеће задатке:

1. израду Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања;
2. израда Програма превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности;
3. презентовање Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитној установи и активности у вези са његовом применом;
4. дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака;
5. развијање и поштовање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образовних активности;
6. организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта;
7. организовање разговора, трибина, представа, изложби, акција о безбедности и заштити ученика од насиља;
8. дефинисање правила понашања и последица кршења правила;
9. развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља;
10. умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће).

Ове и сличне активности предвиђају се Годишњим планом рада Школе и реализују у складу са временском динамиком која је предвиђена Школским развојним планом и Годишњим планом рада Школе.

Члан 79

Превентивне активности Школа креира и предузима у складу са анализом стања и увидом у присутност насиља у својој средини, а на основу учесталости инцидентних ситуација, заступљености различитих врста насиља, броја повреда, сигурности објекта, дворишта.

Члан 80

Активности које Школа предузима у превенцији насиља су следеће:

- формирање Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања,
- анализа безбедности ученика и истраживање присутних облика насиља у Школи,
- упознавање свих актера на нивоу Школе и ван ње са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно васпитним установама и Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилницима на нивоу Школе,
- стручно усавршавање запослених у овој области
- повећање осетљивости свих који су укључени у живот и рад Школе за препознавање различитих облика насиља,
- развијање способности и вештина свих учесника у школском животу за решавање и интервенисање у ситуацијама насиља,
- учешће ученика у планирању и реализацији различитих активности које имају за циљ превенцију насиља,
- израда листе за пријаву и евиденцију насилног понашања,
- активирање школског спорта и спортских активности,
- доношење правила понашања и формирање заштитне мреже,
- пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу и понашању,
- препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања кроз посматрање и праћење понашања ученика, индивидуалне разговоре, примену одређених психолошких техника,
- сарадња са родитељима, Саветом родитеља, Школским одбором,
- сарадња са службама, установама и институцијама ван школе које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у Школи.

Члан 81

Сваки запослени у Школи дужан је да директору Школе пријави насиље од стране запослених у Школи према ученику.

Уколико је због случаја насиља од стране наставника према детету покренут дисциплински поступак, директор Школе дужан је да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника, одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Интервентне активности ако се насиље догоди

Члан 82

Ако се насиље догоди, Школа предузима одређене интервентне активности у складу са законом и Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Обавезујући кораци у интервенцији су:

1. откривање насиља директно (саопштавањем или пријављивањем случаја) или индиректно на основу физичких, физиолошких, емоционалних појава или на основу понашања у школи),
2. прекидање, заустављање насиља,
3. обавештавање родитеља
4. смиривање ситуације
5. обављање консултација унутар Школе да ли ће се случај решавати на нивоу школе или у сарадњи са другим установама, или ће се проследити надлежним службама,
6. реализација договорених активности и мера заштите,
7. праћење ефеката предузетих мера.

Члан 83.

Запослени у установи (наставник, одељењски старешина, стручна служба, директор) у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља.

Документација о појавама насиља чува се на одговарајућем месту, како би се обезбедила поверљивост података.

VI ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 84

Средства за спровођење заштите и безбедности ученика прописане овим Правилником обезбеђују се у буџету града Крушевца.

VII ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 85

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Даном ступања на снагу овог Правилник престаје важност Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Основне школе „Свети Сава“ Читлук дел.бр. 35 од 01.02.2018. године.

Председник Школског одбора

Топлица Ристић

Правилник је заведен под деловодним бројем 1103-3-44/23 од 31.01.2023. године, објављен на огласној табли Школе дана 01.02.2023. године, а ступио је на снагу дана 09.02.2023. године.